

5. За същите подтипа се среща и метатезата на началните групи *vs, kt* — настанала под влияние на сръбски език, напр.: *ткo* (Tocilescu, 465), *скакѣ*, *скаком*, *скѣм* (Panaitescu, 203).

6. В езика на молдавските грамоти се забелязва и друго източно-славянско явление, а именно начално *o* (вм. *je*). Този процес е намерил отражение в руската редакция още през XI в.¹ Ето няколко примера от грамотите: *озеро* (Costăchescu, II, 28), *един* (Costăchescu, II, 632), *однѣмѣ* (Costăchescu, II, 607), *взѣрками* (Costăchescu, II, 531).

7. В езика на грамотите се долавя и влиянието на румънската фонетика, напр. в появата на § краесловно в румънски думи и дори в думи от славянски произход. Напр.: *ми посламѣ* (Tocilescu, 461), *рѣкѣрѣ* (Tocilescu, 462), *жѣнан скентешу*, *хѣрмѣнѣннорѣ* (Tocilescu, 463), *имамѣ* *зимамѣ* (Tocilescu, 464).

В заключение може да се изтъкне, че книжовнославянският език, румънска редакция, представя цялостно явление, в което ясно изтъква и се налага южнославянската фонетична основа. Наред с това в него са намерили отражение и редица черти, настанили се под влияние и на други славянски езици. По този начин фонетичните особености на този език могат да се сведат към следното:

1. *Особености общи за южнославянските езици*: развитие на групите *op, ol* в *pa, la*, преход на *ѣ* в *и*, изчезване на назалността *ѡ—ѣ*, и преход на *ѣ* в *ѣ*.

2. *Фонетични особености, характерни за българския език*: рефлекс *ѣ* < *ж*, *ѣ* със звукова стойност на *ѣ* (намерило отражение в предаването на румънски думи), появяване на неetimологичен *ѣ*, смесване на двете носовки, рефлекс *шт, жд* от *tj, dj*, изчезване на интервокален и начален йот, изпадане на епентетично *л*.

3. *Особености, характерни за сърбохърватския език*: изчезване на назалността *ж* > *ѡ* (както и в руски език), прехода на начално *к* в *ѡ* (както и в украински), рефлекс *ђ, ѣ* от *tj, dj*, метатеза на групите *кт, кс* в *тк, св* изясняване на еровете (*ѣ, ѡ* > *а*).

4. *Особености, характерни за източнославянски езици*: рефлекс *ч, ж* от *tj, dj*, развитие на групите *op, ol* в *oro, olo* (пълногласие), изясняване на *ѣ* > *ѡ*, *ѡ* > *ѣ* (характерно и за македонските диалекти), вокализация на сонантните съгласни, изчезване на назалността *ж* > *ѡ*, *ѡ* > *и* (*а*), преход на начално *ѣ* в *ѡ*.

5. *Особености, присъщи на украинския език*: преход на начално *к* в *ѡ* (както и в сърбохърватски), преход на *ж, г* в *х*.

6. *Особености, характерни за полския език*: рефлексът на групите *op, ol* в *po, lo*, рефлекс *ц, дз* (> *з*) от *tj, dj*.

7. *Румънски фонетични особености*: появяване на § краесловно дори и в някои думи от славянски произход.

Трите подтипа на книжовнославянския език, румънска редакция, покрай общите особености, които представят основата на този език, изтъкват и с някои свои различия, възникнали под влияние на живите

¹ П. Я. ЧЕРНЫХ, *Историческая грамматика русского языка*, изд. 2, Москва, 1954, стр. 72.